

بروزترین و برترین
سایت کنکوری کشور

WWW.KONKUR.INFO

Konkur
.info

<https://konkur.info>

به نام خدا

درس ۱۵ - جامعه شناسی دهم

چه رابطه ای میان جهان اجتماعی و نظام سیاسی آن، وجود دارد؟

بین جهان اجتماعی و نظام سیاسی، رابطه مستقیم وجود دارد

احادیث زیر نشان می دهد که میان جهان اجتماعی و نظام سیاسی، رابطه ی مستقیم وجود دارد

پیامبر صلی الله علیه و آله فرموده است : **عَمَّا لَكُمْ أَعْمَالُكُمْ، كَمَا تَكُونُونَ، يُؤَلَّى عَلَيْكُمْ؛**

کارگزاران شما [نتیجه] اعمال شما هستند، همان گونه که هستید، بر شما حکومت می شود

امام علی علیه السلام می فرماید : **الْأَنَاسُ بِأَمْرَائِهِمْ أَشْبَهُ مِنْهُمْ بِأَبَائِهِمْ**

مردم، به دولتمردان خود، شبیه ترند، تا به پدرانشان

تعریف پدیده ← به همه ی چیزهایی که انسان ها به وجود آورده اند پدیده می گویند

چند پدیده در ارتباط با هویت جهان اجتماعی نام ببرید:

شناسنامه - گذرنامه - پرچم - روز ها و جشن های ملی - قوه مجریه - قوه قضاییه - احزاب -

مجلس خبرگان - نیروهای مسلح - گروه های سیاسی - قانون اساسی و .....

* هر جهان اجتماعی، علاوه بر هویت فرهنگی از هویت سیاسی نیز برخوردار است

انواع قدرت
۱- قدرت فردی
۲- قدرت اجتماعی

هرگاه موجودی بتواند کاری را با آگاهی و اراده‌ی خود انجام دهد، دارای قدرت است
انسان به دلیل اینکه کارهای خود را با علم و اراده انجام می‌دهد، کنشگری قدرتمند است
قدرت انسان، محدود است؛ به گونه‌ای که نمی‌تواند همه نیازهای خود را به تنهایی برآورده
سازد و برای تامین برخی نیازهای اولیه خود، به کمک دیگران احتیاج دارد
قدرت اجتماعی هنگامی پیدا می‌شود که انسان برای رسیدن به اهداف خود، بتواند بر اراده
دیگران تاثیر بگذارد و اراده و کار ارادی آنان را به خدمت بگیرد
علاوه بر افراد، **نهاده‌ها، سازمان‌ها و جوامع** نیز دارای قدرت اجتماعی هستند
قدرت اجتماعی، بدون پذیرش و توافق دیگران، پدید نمی‌آید
تبعیت اراده‌ی یک انسان از انسان دیگر، به دو صورت می‌تواند باشد:

- ۱- تبعیت با کراهت (تبعیت ناشی از تهدید و ترس)
۲- تبعیت با رضایت (تبعیت ناشی از میل درونی شخص)

مقبولیت: قدرتی که بدون استفاده از تهدید و با رضایت طرف مقابل، به دست می‌آید

اقتدار: قدرتی که با مقبولیت همراه باشد و به صورت رسمی پذیرفته شده باشد

مَدَارِ مَقْبُولیت، خواست و اراده ی کسانی است که قدرت بر آنها اعمال می شود

مدار مشروعیت، حق و باطل بودن است

انواع مشروعیت : ۱- مشروعیت حقیقی ۲- مشروعیت دروغین

مقبولیت و مشروعیت حقیقی، می توانند با هم باشند و در برخی موارد، جدا از هم باشند

چه زمانی، اقتدار و قدرت، هم مشروعیت حقیقی دارد و هم مقبولیت؟
جایی که قدرت، مطابق قانون و حکم الهی باشد و تبعیت از قانون نیز با رضایت و میل همراه باشد

چه زمانی اقتداری غیر مشروع، شکل می گیرد؟

هنگامی که قدرت برخلاف حق و قانون الهی باشد و تبعیت از قدرت هم، از روی احساس رضایت باشد

تعریف سیاست

۱- هرگاه قدرت برای رسیدن به هدف معین، سازمان پیدا کند، سیاست پدید می آید

۲- سیاست، اعمال قدرت سازمان یافته برای دستیابی به هدفی معین است

۳- سیاست در معنای عام خود، شامل هر نوع تدبیر و سازمان دادن قدرت است

مجموعه ی ساز و کارهایی که برای اعمال سیاست های جهان اجتماعی وجود دارد

آیا میان نظام سیاسی و نظام فرهنگی جامعه رابطه وجود دارد؟ بله، رابطه متقابل وجود دارد

نظام سیاسی ← → نظام فرهنگی

نظام های سیاسی بر اساس ملاک های گوناگون به انواع مختلفی دسته بندی می شوند:

الف- تنها، اراده ی یک فرد تاثیر گذار است

ب- اقلیتی از مردم در آن تأثیر گذارند

ج- اکثریت مردم، تاثیر گذارند

۱- بر اساس گمیت افراد تاثیر گذار

الف- بر اساس خواسته ها و اغراض خود مردم

ب- بر اساس حقیقت و فضیلت

۲- بر اساس روش تصمیم گیری

ارسطو از این دو روش، برای تقسیم بندی نظام های سیاسی، استفاده کرده است

دموکراسی: ارسطو، حاکمیت اکثریت را در صورتی که بر مدار خواسته های آنها باشد،

دموکراسی می نامد

جمهوری: ارسطو، حکومتی را که در آن، اکثریت مردم، بر اساس حقیقت و فضیلت حضور دارند،

جمهوری می نامد

۳- بر اساس دین مَداری یا دنیا مَداری (این ملاک را، فارابی افزوده است)

مدینه ی فاضله : در اندیشه فارابی، جامعه ای که، براساس سنت و قانون الهی شکل می گیرد

جوامع جاهلی : در اندیشه فارابی، جوامعی که ارزشها و آرمانهای آنها، عقلانی و الهی نباشد

لیبرالیسم به معنای اِباحیّت و مُباح دانستن (مُجاز دانستن) همه ی امور برای انسان هاست

(یعنی آنها عقیده دارند که انسان ها برای رسیدن به اهداف خود، هر کاری می توانند انجام دهند . مثلا برای

رسیدن به ثروت، هر ضرر و زیانی به طبیعت و انسان های دیگر بزنند ایرادی ندارد)

لیبرال دموکراسی، نوعی نظام سیاسی است که :

۱- ادعا می کند که با خواست و اراده ی مردم، سازمان می یابد

۲- این نظام، هیچ حقیقت و فضیلت فطری و جهانی را، به رسمیت نمی شناسد

۳- حکومتی دنیوی و این جهانی است

۴- با فرهنگ جهان غرب که رویکردی دنیوی به عالم هستی دارد، سازگار است

جمهوری اسلامی یا مردم سالاری دینی، نوعی نظام سیاسی است که :

۱- عنوان "جمهوری"، به معنای به رسمیت شناختن حضور موثر مردم در نظام سیاسی است

۲- کلمه "اسلامی" یعنی، فعالیت ها بر اساس عقاید و ارزش های اسلامی، سازمان می یابد

۳- در این نظام سیاسی، قوانین و مقررات با خواست مردم و ذیل اراده و مشیّت الهی شکل

می گیرند

۴- این نوع نظام، در جهان اسلام، مورد توجه امت اسلامی قرار گرفته است

بروزترین و برترین
سایت کنکوری کشور

WWW.KONKUR.INFO

Konkur
.info

<https://konkur.info>